

Sygn. akt IV U 334/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Hanna Wujkowska

Protokolant: sekr. sądowy Violetta Wysocka Adryan

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2014r. we Włocławku na rozprawie

sprawy J. Z.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

o wysokość renty i wyrównanie renty

na skutek odwołania J. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 10 marca 2014r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt IVU 334/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 marca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podst. art. 133 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) odmówił J. Z. ponownego ustalenia wysokości i wyrównania renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od 08.03.1986r. do 31.07.2011r. albowiem wnioski o ponowne ustalenie renty poprzez doliczenie okresu studiów został zgłoszony dopiero dnia 26.08.2011r., co uzasadniało przeliczenie świadczenia od dnia 01.08.2011r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł J. Z. wnosząc o jej zmianę poprzez przeliczenie wysokości otrzymywanej renty przy uwzględnieniu okresu odbycia studiów wyższych i wypłatę świadczenia w wyższej wysokości od 08.03.1986r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych podtrzymał całkowicie zaskarżoną decyzję i wniósł o oddalenie odwołania.

Przytaczając treść art. 133 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że wnioskodawca ma ustalone prawo do renty od dnia 6 marca 1986r. W dniu 26 sierpnia 2011r. złożył wniosek o przeliczenie renty przedkładając zaświadczenie o okresie nauki na Wyższej Uczelni w związku z czym dokonano przeliczenia renty poczynając od dnia 1 sierpnia 2011r.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

J. Z. od dnia 1 października 1966r. podjął studia na Wyższej (...) w K. uzyskując tytuł magistra inżyniera rolnictwa w dniu 21 października 1971r.

Dnia 21 października 1976r. wnioskodawca uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych nadany uchwałą rady naukowej Instytutu (...) w R..

Dowód: kserokopia dyplomu k. 12, k. 14 akt sprawy, zaświadczenie k. 163 akt organu rentowego.

W dniu 11 marca 1986r. J. Z. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o rentę inwalidzką wskazując w kwestionariuszu dotyczącym okresów zatrudnienia pięć zakładów pracy.

Dowód: wniosek k. 3-5, zaświadczenie k. 11 akt organu rentowego.

Decyzją z dnia 8 marca 1986r. organ rentowy przyznał J. Z. rentę inwalidzką, od 1 listopada 1999r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznaną na stałe.

Dowód: decyzja k. 18, k. 67-68 akt organu rentowego.

W dniu 26 sierpnia 2011r. J. Z. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o doliczenie do stażu pracy okresu studiów załączając jednocześnie zaświadczenie (...) Rolniczego.

Dowód: wniosek k. 162, zaświadczenie k. 163, raport k. 164, decyzja k. 166-167 akt organu rentowego.

Uwzględniając żądanie wnioskodawcy organ rentowy decyzją z dnia 6 września 2011r. dokonał przeliczenia wysokości pobieranej przez niego renty od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek tj. od 1 sierpnia 2011r. ustalając jej wysokość na kwotę 1.829,42zł. J. Z. nie kwestionował zasadności wydanej decyzji.

Dowód: decyzja k. 166-167 akt organu rentowego.

W dniu 10 lutego 2014r. wnioskodawca wystąpił ponownie do organu rentowego z wnioskiem o przeliczenie wysokości pobieranego świadczenia poprzez zaliczenie okresu studiów podnosząc przy tym, iż wypłata renty w wyższej wysokości winna zostać mu przyznana od dnia 8 marca 1986r.

Dowód: wniosek k. 162 akt organu rentowego.

W odpowiedzi na wystosowane roszczenie decyzją z dnia 10 marca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podst. art. 133 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) odmówił J. Z. ponownego ustalenia wysokości i wyrównania renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od 08.03.1986r. do 31.07.2011r. albowiem wniosek o ponowne ustalenie renty poprzez doliczenie okresu studiów został zgłoszony dopiero dnia 26.08.2011r., co uzasadniało przeliczenie świadczenia od dnia 01.08.2011r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Dowód: decyzja k. 205 akt organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wysuniętym żądaniem J. Z. domagał się wypłaty pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy w wyższej wysokości od dnia jej przyznania tj. od dnia 8 marca 1986r. argumentując, że już w tej dacie organ rentowy wiedział, bądź winien się domyśleć, że odbywał on pięcioletnie studia wyższe. Mając na uwadze regulację dotyczącą przeliczeń świadczeń pobieranych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z argumentacją wnioskodawcy nie można się zgodzić. W myśl art. 133 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane

lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;

2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W kontekście przywołanego uregulowania podnieść należy, że wnioskodawca przedkładając wniosek o przeliczenie świadczenia mógł je otrzymać w wyższej wysokości od miesiąca, w którym wniosek złożono i tak też organ rentowy uczynił, o czym orzekł w już prawomocnej decyzji z dnia 6 września 2011r. Jeszcze raz podkreślić należy, że ustawodawca nie przewidział możliwości przyznania przeliczonego świadczenia z mocą wsteczną za wyjątkiem, gdy przyznanie niższego świadczenia było następstwem błędu organu rentowego, ograniczając wówczas ramy czasowe wypłaty do okresu 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o przeliczenie. Pojęcie "błędu" w prawie ubezpieczeń społecznych jest swoiste i szerokie, tzn. oznacza każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania samego organu rentowego, czy też niewłaściwych działań pracodawców (odmiennie wyroki SA: w K.z dnia 16 lipca 1998 r., III AUa 423/98, OSA 1999, z. 7-8, poz. 42 i w W.z dnia 11 czerwca 2003 r., III AUa 324/02, PP 2004, nr 1), albo wadliwej techniki legislacyjnej, czyli skutkiem niejednoznaczności norm prawnych. Błędem organu rentowego jest także błędna wykładnia obowiązujących przepisów (z uzasadnienia uchwały SN z dnia 26 listopada 1997 r., III ZP 40/97 OSNAPiUS 1998, nr 14, poz. 429). Analiza akt organu rentowego nie pozwoliła na przypisanie działaniu organu rentowego znamion błędu co też czyniło całkowicie bezzasadnym odwołanie wnioskodawcy. Podkreślenia bowiem wymaga, że ubiegając się o rentę w 1986r. J. Z. wypełniając kwestionariusz dotyczący okresów zatrudnienia pomimo stosownego pouczenia na jego odwrocie (k. 5v a.r., pkt. V pouczenia) nie tylko nie wymienił w nim okresu studiów, ale również nie przedłożył stosownego zaświadczenia mogącego potwierdzić fakt odbycia studiów – odmienne zaś twierdzenia strony w tym zakresie - podnoszone w toku niniejszego postępowania - nie zostały potwierdzone jakimikolwiek dowodami. Wnioskodawca w złożonym wówczas kwestionariuszu ograniczył się jedynie do wymienienia okresów zatrudnienia, które potwierdził stosowanymi świadectwami pracy. W niniejszych okolicznościach trudno zatem wymagać od organu rentowego by posiadał stosowną wiedzę o wykształceniu J. Z. skoro sam wnioskodawca przedmiotowej okoliczności nie zaakcentował. Irracjonalnym jest również założenie odwołującego przypisujące owemu zdarzeniu znamiona oczywistości albowiem abstrahują od faktu, iż w postępowaniu przed organem rentowym każdy okres składkowy, bądź nieskładkowy winien zostać należycie udokumentowany, nie można z okoliczności odbywania studiów w latach 70-tych uczynić reguły. Wręcz przeciwnie, w ówczesnie funkcjonującym systemie nieliczna część społeczeństwa podejmowała naukę na uczelniach wyższych. Jak już zaś wskazano, w okresie składania wniosku o przyznanie renty (w 1986r.) wnioskodawca nie przedłożył żadnych dokumentów mogących świadczyć o fakcie odbycia przez niego studiów na uczelni wyższej (wobec treści obowiązujących wówczas przepisów, poprzedzonych nadto okresem zatrudnienia) a dokumenty takie przedłożył dopiero w roku 2011.

W świetle zaprezentowanej powyższej argumentacji uznając odwołanie J. Z. za pozbawione podstaw prawnych Sąd Okręgowy na podstawie art. 133 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) a contrario w myśl art. 477¹⁴ §1 k.p.c. dokonał jego oddalenia.